

Ukraine không còn có khả năng chiếm lại một vùng lãnh thổ đáng kể trong năm nay

Ukraine running out of options to retake significant territory

[Washington Post](#) By [Susannah George](#)

[Cù Tuấn](#), biên dịch

20/8/2023

Black smoke rises in an industrial area in Zaporizhzhia after a Russian missile strike on July 7. (Ed Ram for The Washington Post)

Ukraine dường như không còn lựa chọn nào trong một cuộc phản công mà các quan chức ban đầu định hình là chiến dịch quan trọng của Kiev nhằm chiếm lại một phần lãnh thổ đáng kể do quân Nga chiếm đóng trong năm nay.

Sau hơn hai tháng tham chiến, cuộc phản công có dấu hiệu chững lại. Các bước tiến của Kyiv vẫn bị cô lập ở một số ngôi làng, quân đội Nga đang tiến công ở phía bắc và kế hoạch huấn luyện phi công Ukraine sử dụng máy bay F-16 do Mỹ sản xuất đang bị trì hoãn.

Việc Ukraine không có khả năng phản công mạnh với các thắng lợi quyết định trên chiến trường đang làm dấy lên lo ngại rằng cuộc xung đột đang đi vào bế tắc và sự hỗ trợ quốc tế có thể bị xói mòn. Một báo cáo tình báo mới, được dán nhãn tối mật của Mỹ đã dự đoán rằng cuộc phản công sẽ không đưa quân Ukraine đến được thành phố Melitopol trọng điểm ở phía đông nam trong năm nay.

Trong khi đó, công chúng Ukraine, mệt mỏi vì chiến tranh, đang mong muốn các nhà lãnh đạo ở Kiev giành được chiến thắng và ở Washington, những lời kêu gọi cắt giảm viện trợ cho Ukraine dự kiến sẽ được khuếch đại trong thời gian sắp diễn ra cuộc bầu cử tổng thống Mỹ năm 2024.

Theo các nhà phân tích, nếu không có các loại vũ khí tiên tiến hơn dự kiến để củng cố tiền tuyến hoặc triển khai các lực lượng dự bị ra tiền tuyến, thì Ukraine khó có thể đảm bảo một bước đột phá trong cuộc phản công.

Franz-Stefan Gady, thành viên cấp cao của Viện Nghiên cứu Chiến lược Quốc tế và Trung tâm An ninh Mỹ mới, người đã đến thăm Ukraine vào tháng 7, cho biết: “Câu hỏi ở đây là bên nào trong hai bên sẽ bị hao mòn sớm hơn. “Chúng ta không nên mong đợi đạt được bất kỳ mục tiêu quân sự lớn nào chỉ sau một đêm”.

Gady nói rằng Nga và Ukraine hiện đang trong giai đoạn “tiêu hao lẫn nhau”, cố gắng làm hao mòn tài nguyên của nhau hơn là giành được những bước tiến đáng kể về lãnh thổ. Với lực lượng bộ binh phần lớn bị cản trở, Ukraine đã tiến hành một loạt các cuộc tấn công bằng máy bay không người lái mới trên đất Nga, bao gồm cả các mục tiêu ở Matxcơva, nhưng các cuộc tấn công đã chỉ gây ra thiệt hại tối thiểu.

Khi được hỏi về tiến độ của cuộc phản công, các quan chức phương Tây và Ukraine kêu gọi hãy kiên nhẫn, mô tả cuộc chiến diễn ra chậm hơn dự kiến, nhưng nhấn mạnh rằng nó đang dần đạt được những thành tựu.

Tuy nhiên, khoảng thời gian để Ukraine tiến hành các chiến dịch tấn công là có hạn. Năm ngoái, quân Ukraine đã đạt được rất ít tiến bộ sau khi tái chiếm thành phố Kherson ở miền nam vào đầu tháng 11 do thời tiết khắc nghiệt.

Yuriy Sak, cố vấn của Bộ trưởng Quốc phòng Ukraine, cho biết với lực lượng mặt đất đang tiến chậm, Ukraine đang sử dụng các cuộc tấn công bằng máy bay không người lái để mở rộng phạm vi hoạt động của quân đội trong khi chờ đợi các loại vũ khí và huấn luyện tiên tiến hơn – bao gồm cả năng lực về không quân lớn hơn.

“Chúng tôi chưa có F-16 nên chúng tôi phải tìm cách bù đắp cho sự vắng mặt của chúng và máy bay không người lái phần nào được sử dụng để bù đắp cho sự thiếu hụt ở trên không”, ông nói.

Cơ quan tình báo nội bộ chính của Ukraine đứng sau các cuộc tấn công bằng máy bay không người lái gần đây đã tấn công một cảng lớn của Nga và một tàu chở dầu của Nga gần bán đảo Crưm đang bị chiếm đóng, theo một quan chức tình báo Ukraine giấu tên để thảo luận về một vấn đề nhạy cảm.

Tuyên bố của Kiev về các cuộc tấn công ở Matxcơva thì kém rõ ràng hơn. Chính phủ Ukraine công khai lảng tránh nói về các cuộc tấn công này, trong khi một số quan chức thừa nhận có liên quan.

Nhưng các nhà phân tích cảnh báo rằng mặc dù các cuộc tấn công bằng máy bay không người lái có thể chuyển sự chú ý khỏi cuộc phản công trên bộ di chuyển chậm của Ukraine, nhưng chúng không có khả năng làm thay đổi cán cân cuộc chiến theo hướng có lợi cho Kiev.

Bob Hamilton, một đại tá quân đội Mỹ đã nghỉ hưu và là người đứng đầu nghiên cứu tại Viện nghiên cứu chính sách đối ngoại cho biết: *“Người Ukraine không có đủ năng lực để chế tạo đủ máy bay không người lái và tấn công sâu vào lãnh thổ Nga ở đủ mục tiêu để làm xói mòn ý chí chiến đấu của Nga”.*

Nga cũng có các phương pháp tinh vi để chống lại máy bay không người lái của Ukraine bằng thiết bị gây nhiễu và phát hiện. Điện Kremlin tuyên bố đã ngăn chặn phần lớn làn sóng tấn công bằng máy bay không người lái của Ukraine trong tuần qua. Hôm thứ Bảy, Bộ Quốc phòng Nga cho biết họ đã bắn hạ 20 máy bay không người lái của Ukraine nhắm vào Crưm chỉ trong một đêm.

Hamilton nói: *“Tôi không nghĩ rằng một hệ thống vũ khí đơn lẻ có thể sẽ là yếu tố quyết định chiến thắng”.*

Gady, người gần đây đã đến thăm Ukraine, cho biết Ukraine cũng đã tấn công các mục tiêu hậu cần của Nga bằng đạn dược tầm xa ở xa tiền tuyến trong nhiều tháng, nhưng cho đến nay tác động của các cuộc tấn công như vậy vẫn chưa được phản ánh trên tiền tuyến của Nga.

Ông nói: *“Chúng tôi biết rằng vị thế của Nga đã xấu đi, nhưng nó không xấu đi đến mức mà bạn có thể cho rằng một sự sụp đổ sắp xảy ra. Một chiến dịch tấn công tầm xa, còn được gọi là “trận chiến chiều sâu”, có thể được mô tả là thành công khi lực lượng của đối phương không còn có thể kêu gọi lực lượng dự bị tiếp ứng hoặc tiến hành các chức năng hỗ trợ cơ bản như tiếp tế”.*

Tuy nhiên, thay vì sụp đổ, quân Nga đang kháng cự quyết liệt và thậm chí còn tiến công. Ở đông bắc Ukraine, chính quyền ở Kupyansk đã ra lệnh sơ tán hàng loạt dân thường. Thành phố này là một phần của vùng lãnh thổ rộng lớn bị chiếm đóng mà Ukraine đã tái chiếm vào tháng 9 và tháng 10 năm ngoái.

Ở mặt trận phía Nam, quân Ukraine đang tiếp tục áp dụng cách tiếp cận chậm rãi để đảm bảo đà tiến công, thay vì ưu tiên tốc độ như các đồng minh phương Tây và Mỹ khuyến nghị.

Tháng trước, quân Ukraine đã tiến vào Staromaiorske, ngôi làng đầu tiên bị chiếm lại sau nhiều tuần, làm dấy lên hy vọng rằng bước tiến này có thể là một bước đột phá, làm thay đổi nhịp độ liên quan đến quân dự bị do phương Tây đào tạo. Thực tế không được như vậy. Phải mất thêm ba tuần nữa trước khi các lực lượng Ukraine giải phóng ngôi làng Urozhaine liền kề, và quân Ukraine được cho là đã phải chịu tổn thất nặng nề.

Việc tiến ra biển Azov và chiếm lấy cây cầu trên đất liền của Nga tới Crưm là một trong những mục tiêu được thừa nhận công khai của cuộc phản công. Nhưng việc chiếm được Staromaiorske không liên quan đến chiến thuật mới. Serhiy Kuzmin, phát ngôn viên quân sự của khu vực cho biết, các đơn vị trinh sát Ukraine đã khảo sát hệ thống phòng thủ của Nga để tấn công vào các điểm yếu và cho phép các đơn vị nhỏ hơn – thường là bộ binh – di chuyển cùng với một đội rà phá bom mìn.

Sak, cố vấn của bộ trưởng quốc phòng, cho biết tiến độ chậm chạp trong việc rà phá các bãi mìn rộng lớn dọc theo mặt trận đang ngăn cản Kyiv giao chiến với phần lớn lực lượng dự bị do phương Tây đào tạo.

Ông nói: *“Để triển khai lực lượng dự bị của mình, chúng tôi cần đảm bảo rằng các lộ trình đều rõ ràng. Chúng tôi thà tiến quân chậm hơn để đảm bảo rằng chúng tôi bảo vệ mạng sống của binh lính của mình”.*

Quân Ukraine đã chiếm lại khoảng 207 km vuông lãnh thổ bị chiếm đóng kể từ khi cuộc phản công bắt đầu vào tháng 6, với những thắng lợi lớn nhất diễn ra gần Bakhmut ở phía đông và ở khu vực Zaporizhzhia phía nam Orikhiv.

Để tạo động lực và nâng cao chi phí chiến tranh đối với các công dân của Nga, Ukraine đã gia tăng các cuộc tấn công bên trong nước Nga. Tuy nhiên, các nhà phân tích cho rằng nỗ lực mở rộng không gian chiến đấu đó phải dựa vào máy bay không người lái của chính Ukraine chứ không phải vũ khí do phương Tây cung cấp vì những hạn chế trong việc sử dụng vũ khí của NATO để tấn công Nga trên lãnh thổ của chính họ – và chiến lược này cũng đi kèm với rủi ro, các nhà phân tích cho biết.

Kelly Grieco, người nghiên cứu các hoạt động không quân với tư cách là thành viên cấp cao tại Trung tâm Stimson, nhóm nghiên cứu chính sách ở Washington DC, cho biết chính quyền Biden đã quản lý “rất thành công” nguy cơ xung đột trực tiếp với Nga bằng cách dần dần cung cấp cho Kyiv các hệ thống vũ khí tiên tiến hơn và đạn dược tầm xa.

Bà nói: *“Kể từ khi bắt đầu cuộc chiến này, một trong những điều mà các đồng minh của Ukraine lo ngại là sẽ vô tình đẩy xung đột leo thang”.*

Kyiv đã yêu cầu Mỹ cung cấp các tên lửa tầm xa có tên ATACMS, Hệ thống tên lửa chiến thuật của quân đội Mỹ, nhưng chính quyền Biden cho đến nay vẫn từ chối cung cấp chúng, với lý do nguồn cung hạn chế và lo ngại về một cuộc đối đầu leo thang với Nga.

Vương quốc Anh và Pháp đã gửi cho Kiev những loại vũ khí tương tự vào đầu năm nay.

Các quan chức chính quyền Biden đã nhiều lần nói rằng Mỹ không khuyến khích hoặc cho phép các cuộc tấn công vào bên trong lãnh thổ Nga.

Grieco cho biết việc tăng phạm vi của các hệ thống vũ khí do Mỹ và các nước khác cung cấp “đi kèm với rất nhiều đảm bảo từ Kiev rằng sẽ không sử dụng thiết bị đó để nhắm mục tiêu vào lãnh thổ Nga”.

Bà nói, nếu Ukraine mở rộng việc sử dụng máy bay không người lái – khi cuộc phản công tiếp tục diễn ra chậm chạp, thì “điều đó vẫn có khả năng khiến phương Tây lo lắng về việc liệu Ukraine có tiếp tục chấp nhận sự kiềm chế đó hay không”.

<https://vietluan.com.au>